

بررسی امکان تکثیر سریع سیب‌زمینی از طریق قلمه‌های ساقه، جوانه و تک‌گره خسرو پرویزی و مرتضی خوشخوی  
 به ترتیب عضو هیئت علمی بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات کشاورزی همدان و  
 استاد بخش باغبانی دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز

در این تحقیق وضعیت ریشه‌زایی قلمه‌های سیب‌زمینی در سه شیوه تکثیر قلمه ساقه، قلمه جوانه و تک‌گره و در ۳ رقم مارقونا و مورن و پیکاسو مورد بررسی قرار گرفت. در روش افزایش قلمه ساقه پس از آنکه ارتفاع گیاهان مادری به ۳۰ تا ۴۰ سانتی متر رسید، با سربرداری شاخساره و تحریک رشد جوانه‌های محوری برداشت قلمه ساقه صورت پذیرفت. در روش افزایش قلمه جوانه، غده‌ها با محلول پنج قسمت در میلیون جیبرلیک اسید آغشته شده و در شرایط مناسب جوانه‌زنی قرار گرفتند و قلمه‌های تک‌گره در مرحله ۴ تا ۵ برگگی از رشد ساقه‌ها تهیه شدند. قلمه‌ها نهایتاً در بستر کشت ماسه‌ای جای گرفتند. در قلمه‌های جوانه بالاترین درصد ریشه‌زایی به دست آمد (۹۸/۳ درصد) که با قلمه‌های ساقه در سطح احتمال ۱٪ اختلاف معنی‌داری نشان نداد. سرعت ریشه‌زایی در قلمه‌های جوانه در بالاترین میزان بود (میانگین ۴/۲۷ روز). استعمال هورمون نفتالن استیک اسید در قلمه‌های ساقه و جوانه در افزایش درصد ریشه‌زایی با تیمارهای شاهد تفاوت معنی‌دار نشان نداد. ولی در تیمارهای قلمه تک‌گره با کاربرد این هورمون درصد ریشه‌زایی نسبت به تیمارهای شاهد ۳۵/۸۱ درصد افزایش نشان داد. اثرات رقم در صفاتی نظیر درصد ریشه‌زایی، زمان ریشه‌زایی و تعداد ریشه معنی‌دار نشد، اما وزن تر و خشک ریشه تحت تاثیر نوع رقم قرار گرفت.